

JAARVERSLAG 2021

Concept mei 2022

VegaBoerderij
Groene Hart

Inleiding

Zoals bepaald in de statuten brengt de Vega Boerderij Groene Hart Coöperatie U/A verslag uit over het voorbije jaar.

Het Jaarverslag, en daarin opgenomen de Jaarrekening wordt opgesteld door het Bestuur van de coöperatie, en wordt met advies van de Raad van Commissarissen voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering, die de stukken vaststelt.

Dit Jaarverslag 2021 is een bijzondere, omdat deze gaat over het eerste jaar na de oprichting. Een jaar van pionieren, en overwinnen van tegenslagen, en uiteindelijk toch de gelegenheid van doorstarten.

Oprichting

De coöperatie is opgericht op 12 januari 2021. Het oprichtingsbestuur heeft zorg gedragen voor:

- Statuten;
- bestuurlijke bepalingen;
- regels eigenaren, deelnemers & vrijwilligers;
- ondernemingsplan, inclusief (meerjaren) begroting.

Hiervan is de weerslag publiek gemaakt voor een ieder op de website. Het bestuur heeft binnen dit kader gehandeld in het verslagjaar.

In bedrijf

De oprichting vond plaats omdat bij Arno en Jolanda Droogh aan de Voshol, juist over de gemeentegrens in de gemeente Alphen aan den Rijn, voldoende land kon worden gepacht – vooruitlopend op koop zodra ook alle vergunningen verkregen zouden zijn. De aanvankelijke uiting van de gemeente was dat de Vegaboerderij “past binnen de bestemming van het gebied”. Om nog met een zo volledig mogelijk seizoen te kunnen starten is voortvarend van start gegaan, anticiperend op verdere vergunningaanvragen (ondermeer afzonderlijke ontsluiting van de Vegaboerderij). Echter, al tijdens het frezen van het land werd door burens bezwaar gemaakt, heeft de gemeente de werkzaamheden stilgelegd, om vervolgens negatief te besluiten in het vergunningtraject.

Deze “valse start” heeft wel geld gekost, waar uiteindelijk geen opbrengst tegenover stond: enkele maanden pacht van de grond, ploegen en opnieuw inzaaien.

Een oplossing voor een tijdelijk vervolg werd geboden door de gemeente Bodegraven – Reeuwijk, op een terrein ten oosten van de nieuwbouw. Tijdelijk, omdat hier in de loop van 2022 voorbereidende werkzaamheden zijn voorzien voor nieuwbouw van woningen. Naast deze bijna 2 hectare land konden we ook beschikken over de voormalige brandweerkazerne voor opslag, koeling en uitgifte van de wekelijkse voedselpakketten. Voor het land hebben we de vorige gebruiker schadeloos moeten stellen; voor de brandweerkazerne hebben we alleen een gebruikstarief voor de nutsvoorzieningen hoeven te betalen.

Formeel was dit land over van de Hortus Populus, en hebben zij ingestemd met ons gebruik. Met dit verwante initiatief hebben we praktisch kunnen samenwerken.

Gedurende het verslagjaar heeft het bestuur ook gezocht naar een definitieve locatie om ons te vestigen. Die is (vooralsnog als experiment) gevonden aan de Buitenkerk 57 bij Aad en Nanda van Dam. De procedure voor toestemming van de gemeente voor een experiment-periode van 2 jaar is in het najaar van 2021 ingezet, en is voorjaar 2022 succesvol afgerond.

De coöperatie

De bedrijfsvoering is in het verslagjaar verzorgd door “boer” Martijn van Zanten. Met hem werkten in deeltijd 2 trainees (Jetske de Jong en Esther Hekman), en op meer of minder regelmatige basis diverse vrijwilligers. Voor de uitgifte van de voedselpakketten zijn met vergoeding scholieren ingezet. Door de valse start aan de Voshol, en daarna met de pech van een zeer koude en natte april-maand, en het verbod van de gemeente op aangeven van burens om een tunnelkas te benutten, begon het uitgifteseizoen laat, in juni. Vervolgens is de opbrengst van het land royaal geweest, en omdat er ook minder leden/pakketten waren dan begroot was het wekelijks pakket zeer royaal.

De leden hebben door de loop van deze gebeurtenissen als ware pioniers welwillend en positief gereageerd. Gedurende het jaar is geregeld actief bij hen gevraagd naar de beleving, en de ervaren kwaliteit en smaak van de groente. Dit leverde vrijwel altijd mooie reacties op. Op de eerste Algemene Ledenvergadering op 23 november 2021 werd dit door de aanwezigen ook uitgesproken.

Door deze aanloop, en ook door een jaar met corona, is de binding met de leden wat rommelig tot stand gekomen. Hoewel de open dag in het voorjaar en de barbecue voor vrijwilligers leuke bijeenkomsten waren – mede door corona waren er verder weinig events, weinig werkelijk fysieke bijeenkomsten, en omdat we nog geen definitieve plek hadden ook nog geen ledenwerving. We zijn dan ook op een schamele 54 leden blijven steken, niet veel meer dan bij de aanvang van het jaar.

Oogstcommissie

Een oogstcommissie was er nog niet in het eerste aanloopjaar. Deze is op de eerste Algemene Ledenvergadering samengesteld, en zal in de loop van 2022 met een advies komen voor het oogstplan van 2023.

Ecologisch presteren

In de statuten is vastgelegd dat de coöperatie streeft naar jaarlijkse vooruitgang in het toepassen van de principes van ecologische landbouw dan wel biologische voortbrenging, en hiervan ook expliciet

verslag te doen. Omdat er in 2021 sprake was van een tijdelijke locatie op nieuwbouwtterrein was van een “nul-jaar” nog geen sprake, en zal deze trend dus pas vanaf 2023 verantwoord worden.

Sociale pakketten

In de regels eigenaren, deelnemers & vrijwilligers is benoemd dat gestreefd wordt naar het (beperkt) uitgeven van “sociale pakketten” tegen gereduceerd tarief. Hier is in het verslagjaar nog geen goede vorm gevonden met de betrokken instanties. Wel is een enkele keer oogst geleverd aan de voedselbank.

Bestuur

Het oprichtingsbestuur bestond uit:

- Martien Kromwijk voorzitter, verwerving/vergunningen
- Gert Rijksen vice voorzitter, boer en bedrijf
- Frank Broekhuizen penningmeester
- Eefje Vink communicatie
- Valentina Duarte ledenadministratie – tot oktober 2021
- Martijn van der Veen ledenadministratie en pakketuitgifte – formeel vanaf 23 nov

Bij de oprichting heeft Janneke Karsemeijer met bedrijfsmatige adviezen een adviserende rol vervuld. Vanaf september heeft Jan de Lange als vrijwilliger een ondersteunende rol naar de boer en Gert Rijksen in de planning en afstemming van de bedrijfsvoering, naast hulp op de tuin.

Het bestuur werkt voornamelijk in teams, tweetallen dat van elkaar en met elkaar de taak en informatie delen om zo de kwetsbaarheid te verkleinen.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen bestaat uit:

- Wim Korf (voorzitter)
- Paula Verhoeven
- Henri Stolwijk

Naast de rol als commissaris vormt Henri Stolwijk vanuit zijn kennis en ervaring een team met bestuurslid Eefje Vink in de communicatie en ledenwerving.

Financieel resultaat

Bij de doorstart naar de tijdelijke locatie bij de nieuwbouw voor 2021 is een nieuwe financiële afweging gemaakt. Duidelijk was dat het ledenaantal realistisch gezien laag zou blijven, en vanwege alle aanloop problemen is een extra korting op de pakketprijs gegeven van 10%.

Tegelijk is gestuurd op minimalisering van de uitgaven, gebruik te maken van wat al ten behoeve van de Voshol was aangeschaft aan machines, gereedschap, koelcel en planten/zaden.

Deze opzet is in zoverre geslaagd dat we einde van het jaar zijn geëindigd op een werkkapitaal van € 18.767,-- (versus € 27.500 in de oorspronkelijke begroting).

De belangrijkste verschillen tussen de oorspronkelijke en bijgestelde begroting enerzijds, en de realisatie anderzijds waren:

- een veel lagere geldstroom uit certificaten dan begroot (€ 108.000 versus € 200.000)
- een lagere opbrengst uit de voedselpakketten (€ 19.800 versus € 56.000)

waar tegenover staat dat:

- de investeringen beperkt zijn door veel achterwege te laten (irrigatiesysteem, kippen, bomen) en goedkoop tweede hands aan te schaffen
- het grondgebruik nog goedkoop is omdat er nog geen eigendom is, en er aanzienlijk kleinere oppervlaktes zijn bewerkt dan begroot.

De overige belangrijkste posten als personeel, trainees, zaden/aanplant, loonwerk en onderzoek lopen redelijk in de pas met de begroting.

Over het eerste jaar is daarmee op de gewone begroting (exclusief investeringen) een tekort ontstaan van € 69.139,-, wat is gedekt uit het ingebrachte kapitaal uit certificaten. Zo was ook in het ondernemingsplan voorzien. Na enkele aanloopjaren is beoogd dat deze dekking niet meer nodig is, en jaarlijkse inkomsten en uitgaven tenminste in evenwicht zullen zijn.

Het genomen verlies is iets kleiner dan in de oorspronkelijke begroting, en in lijn met de bijgestelde begroting.

Voor verder inzicht in de balans en verlies-, en winstrekening wordt verwezen naar de Jaarrekening die bij dit Jaarverslag is gevoegd. Deze is opgesteld door onze accountant, waarmee aan de betreffende statutaire verplichting is voldaan.

Continuïteit en ondernemingsplan

De oorspronkelijke begroting voor 2021 was afgeleid van de standaard van Herenboeren Nederland, gecombineerd met het praktische inzicht van boer Martijn van Zanten. Voor 2022 (opnieuw een opstartjaar) is de voorlopige uitkomst van 2021 als basis genomen, en op basis van een inschatting van groei in ledenaantallen ook doorgetrokken in een meerjarenbegroting.

Daarin is ook ruimte gecreëerd voor verwerving van grond (rente over de aankoopsom), uiteindelijk *als* de eigenaren van de grond daartoe op enig moment de mogelijkheid bieden.

Zekerheid daarover bestaat niet, we zitten vooralsnog in een experimentfase, zowel bij de eigenaar als bij de gemeente – al is het ieders bedoeling dat we kunnen blijven, en de Vegaboerderij gaan uitbouwen zoals aanvankelijk beoogd, en in het ondernemingsplan beoogd. Het ondernemingsplan bevat ook een (aangepaste) exit-strategie.

- Opgesteld door het Bestuur, mei 2022
- Met als advies van de Raad van Commissarissen: ...
- Ter vaststelling voorgelegd aan de Algemene Ledenvergadering op ... juni 2022, met als besluit: ...

Getekend door alle leden van het Bestuur

Martien Kromwijk

Gert Rijksen

Frank Broekhuizen

Eefje Vink

Martijn van der Veen